Gemeente Assen

Raadsvoorstel

Onderwerp Nota Voorkomen van Misbruik en Oneigenlijk gebruik (M&O beleid)

Kenmerk	
Datum verzending	donderdag 14 december 2024
Besluitvormende raad	donderdag 25 januari 2024
Consulterende raad	N.v.t.
Namens	het college van burgemeester en wethouders van gemeente Assen de heer M.L.J. Out, burgemeester de heer T. Dijkstra, secretaris

1 Beslispunten

1.1 Vaststellen van de Nota Voorkomen van Misbruik en Oneigenlijk gebruik (M&O beleid)

2 Inleiding

Waar voorheen BDO een oordeel vormde over de rechtmatigheid en hierover verslag uitbracht, moet het college met ingang van verslagjaar 2023 zelf een rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de jaarrekening.

Een aantal noodzakelijke activiteiten om te komen tot een rechtmatigheidsverantwoording is inmiddels afgerond. Het Normenkader is eind november 2023 door uw raad vastgesteld. De financiële en controleverordeningen zijn geactualiseerd en in mei 2023 door uw raad vastgesteld. En nu ligt de Nota Misbruik en Oneigenlijk gebruik voor ter besluitvorming.

Beleidsnota ter voorkoming van Misbruik en Oneigenlijk gebruik

Doelstelling en uitgangspunten

Het M&O beleid heeft tot doel het voorkomen en bestrijden van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsgelden. Daarmee bestaat het uit preventief en repressief beleid. Bij M&O beleid is met name van belang om vast te stellen dat in de bedrijfsvoering effectieve maatregelen zijn getroffen om misbruik te voorkomen dan wel tijdig op te sporen, en dat daarnaast de wet- en regelgeving duidelijk en te handhaven is.

Voorop staat het vertrouwen van de gemeente in een goed gebruik door inwoners en instellingen/bedrijven van gemeentelijke financiële regelingen. Dit uitgangspunt sluit ook aan bij het actuele maatschappelijke debat, waarbij gemeentelijk optreden in een juiste verhouding moet staan tot

eventuele fouten of een onjuist gebruik. Maar er komen ook situaties van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsgelden voor. Daarvoor moet de gemeente waarborgen en maatregelen treffen, die in verhouding staan tot het risico dat wordt gelopen.

Beheersmaatregelen

Bepaalde regelingen en processen (of onderdelen daarvan) kunnen het risico van misbruik of oneigenlijk gebruik met zich meedragen. Dat is in het bijzonder het geval als er sprake is van afhankelijkheid van gegevens die derden aan de gemeente verstrekken. Daarnaast zijn extra beheersmaatregelen denkbaar die het risico van misbruik en oneigenlijk gebruik verder terugdringen. Ook beheersmaatregelen die intern zijn gericht zijn relevant. Het gaat dan om zaken zoals integriteitsbeleid, functiescheiding, toegangsrechten tot applicaties etc. Een onderscheid kan worden aangebracht tussen preventieve en repressieve maatregelen (of een mix daarvan).

Risicogebieden

M&O-beleid wordt toegepast bij regelingen waar een risico bestaat op misbruik en oneigenlijk gebruik. Afhankelijk van de misbruikgevoeligheid van een regeling wordt de intensiteit van de inzet van beheersmaatregelen bepaald. Afhankelijk van de mate van een M&O risico wordt een basis, een gematigd of een streng beleid gevoerd. De hoogte van een risico is afhankelijk van de kans dat het zich voordoet en de (financiële) impact die het heeft.

Privacy, gegevensbeveiliging en ondermijning

Misbruik en oneigenlijk gebruik heeft niet alleen betrekking op misbruik van middelen. Het kan ook gaan om misbruik van data. Dit kan inbreuk op privacy betreffen met identiteitsfraude als meest vergaande vorm. Het kan gaan om het lekken van vertrouwelijke informatie of persoonsgegevens.

Uitvoering en rapportage

Om inzicht te krijgen in de wijze waarop het M&O beleid wordt uitgevoerd en wordt nageleefd, wordt regelmatig verantwoording afgelegd. Dit wordt gerealiseerd door aan te sluiten bij de reguliere Planning en Control cyclus.

3 Beoogd effect

Er zijn drie criteria die in de rechtmatigheidsverantwoording tot uitdrukking komen. Dat zijn het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium. De eerste twee criteria vallen buiten de scope van dit raadsvoorstel en onderliggende nota en worden om die reden niet verder toegelicht.

Om misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsgelden te voorkomen zijn beheersmaatregelen nodig die functioneren. Het gaat er bij het M&O-criterium om dat in de organisatie effectieve maatregelen zijn getroffen om misbruik te voorkomen, dan wel op te sporen. In de kadernota Rechtmatigheid 2023 adviseert de commissie BBV om een beleidsnota M&O op te stellen. Ook onze accountant BDO heeft dit geadviseerd.

Deze nota is de tot op heden ontbrekende kapstok boven het al bestaande beleid. Door instemming van de raad met deze nota wordt het onderdeel van het normenkader. We werken op deze manier aan het verder verstevigen van de interne beheersing.

4 Argumenten

nvt

5 Kanttekeningen

5.1 nvt

6 Kosten, baten en dekking

nvt

7 Communicatie, participatie

nvt

8 Inclusie

nvt

9 Vervolg

nvt

10 Bijlagen

Nota Voorkomen van Misbruik en Oneigenlijk gebruik

De raad van de gemeente Assen,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van <Datum later in te vullen>

Besluit

Vaststellen van de Nota Voorkomen van Misbruik en Oneigenlijk gebruik (M&O beleid)

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van donderdag 25 januari 2024

De raad voornoemd,

Voorzitter, M.L.J. Out

Griffier, J. de Jonge